

عنوان مقاله:

اثر تنش خشکی بر عملکرد کمی و کیفی، خصوصیات فیزیولوژیک و ترکیب های اسانس دو گونه *Ocimum basilicum* L. و *Ocimum americanum* L.

محل انتشار:

مجله تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران، دوره 32، شماره 5 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

دیاکو رسولی - دانشجوی دکترا، رشته بیوتکنولوژی کشاورزی، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، ایران

براتعلی فاخری - دانشیار، گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، ایران

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی اثر تنش خشکی بر عملکرد کمی و کیفی، خصوصیات فیزیولوژیک و ترکیب های اسانس دو گونه *O. basilicum* L. و *O. americanum* L.، آزمایشی در قالب فاکتوریل بر پایه طرح بلوک های کامل تصادفی، با ۳ تکرار در شرایط گلخانه اجرا شد. تیمارهای خشکی شامل ۱۰۰ (بدون تنش خشکی)، ۸۰، ۶۰ و ۴۰ درصد ظرفیت زراعی بر دو گونه ریحان در نظر گرفته شدند. صفات اندازه گیری شده شامل وزن تر و خشک شاخ و برگ، اسانس، عملکرد اسانس، هیدرات کربن، پرولین، نیتروژن، پروتئین، فسفر و پتاسیم بودند. نتایج نشان داد که در هر دو گونه ریحان مورد مطالعه با افزایش سطوح تنش خشکی از شاهد به ۴۰٪ ظرفیت زراعی بر درصد اسانس، هیدرات کربن و پرولین (۲۸، ۴۶ و ۵۰ درصد) افزوده و از میزان وزن تر و خشک شاخ و برگ، عملکرد اسانس، نیتروژن، پروتئین، فسفر و پتاسیم (۵۸، ۷/۵۸، ۴۴، ۱۹، ۱۶، ۳۹ و ۲۳ درصد) کاسته شد. در گونه *O. americanum* تحت تنش خشکی، وزن تر و خشک شاخ و برگ، هیدرات کربن، پرولین، نیتروژن، پروتئین و فسفر افزایش معنی داری نشان داد، در حالیکه در گونه *O. basilicum* فقط درصد اسانس افزایش معنی داری داشت. در این پژوهش مشخص شد که بیشتر مولفه های رشد در تنش ملایم (۸۰٪ ظرفیت زراعی) بیشترین عملکرد را داشتند. از طرفی درصد اسانس در تنش بالا با افزایش معنی داری مواجه گردید، به طوری که در گونه *O. basilicum* بیشترین میزان اسانس در تنش ۶۰٪ ظرفیت زراعی حاصل شد. نتایج کلی حاصل از این تحقیق بیانگر این مطلب بود که در تنش متوسط، عملکرد رویشی گیاه و در تنش نسبتا شدید، درصد اسانس افزایش یافت.

کلمات کلیدی:

تنش خشکی، اسانس، پرولین، *Ocimum basilicum* L., *Ocimum americanum* L.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1281329>

